

УДК 352(477)

Красюк Н. С., аспірант спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: Маматова Т. В., д.держ.упр., професор, професор кафедри
державного управління і місцевого самоврядування
(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» м. Дніпро, Україна)

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ У ДИСЕРТАЦІЙНОМУ ДОСЛІДЖЕНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

Із логістичними системами пов'язано отримання 20–30 % валового національного продукту лідируючих промислово розвинених країн. Повномасштабне вторгнення РФ зачепило 20–30 % усієї інфраструктури з різним ступенем пошкодження та різним рівнем руйнування [1]. Саме тому актуалізується потреба забезпечення стійкості транспортно-логістичної інфраструктури територіальних громад

Методологія процесного підходу може бути продуктивно використана у межах дисертаційного дослідження на тему «Забезпечення стійкості транспортно-логістичної інфраструктури територіальних громад в Україні», метою якого є обґрунтування комплексу концептуальних положень щодо забезпечення резильєнтності сільської територіальної громади в Україні, а також розроблення методико-технологічного забезпечення відповідних процесів та їх безупинного вдосконалення.

Серед робіт зарубіжних дослідників, які вивчали особливості реалізації процесного підходу, видатне місце займають дослідження Дж. Харрінгтона (J. Harrington), який, наголошував на перевагах реалізації методології поліпшення бізнес-процесів (Business Process Improvement, BPI), розробленої для проведення покрокових удосколювань адміністративних та допоміжних процесів за допомогою таких підходів, як методика швидкого аналізу рішень, бенчмаркінг процесу, перепроєктування та реінжиніринг процесу [2-4].

За визначенням Дж. Харрінгтона (J. Harrington), «поліпшення бізнес-процесів – методологія, що розроблена для проведення покрокових удосколювань адміністративних та допоміжних процесів за допомогою таких підходів, як методика швидкого аналізу рішення, бенчмаркінг процесу, перепроєктування та реінжиніринг процесу» [2, с. 5]. Дослідник також акцентував на тому, що основною тенденцією розвитку методології поліпшення бізнес-процесів у 2000х роках стало перетворення її на методологію поліпшення організаційних систем.

Питання особливостей розуміння процесного підходу та методології «моделювання бізнес-процесів», а також можливостей їх застосування у публічному управлінні, вивчалися Т. Маматовою та Д. Сухініним у роботі [5]. Ними було визначено специфічні риси впровадження процесного підходу при наданні муніципальних послуг в Україні та запропонована модель процесу забезпечення якості діяльності з надання муніципальних послуг.

У роботі Т. Кравченко [6] визначенню сучасні підходи до ідентифікації та оцінювання процесів забезпечення якості в органах місцевого самоврядування, як основи для формування належних систем управління органів місцевого самоврядування. Зазначено, що забезпечення якості в місцевому самоврядуванні має починатися з інтенсивного дослідження внутрішніх взаємовідносин між існуючими процесами управління – упровадження методології процесного підходу. Зроблено висновок, що потребують подальшого дослідження механізми публічного управління імплементацією вимог міжнародних стандартів (ISO 9001:2015 та ISO 18091:2019) і моделей організаційної досконалості (EFQM, CAF, IPMA ICB) як основа забезпечення якості адміністративних послуг, які надаються органами місцевого самоврядування.

Задля створення можливості адаптування органами місцевого самоврядування процесного підходу до власної діяльності міжнародним стандартом ISO 18091:2019 рекомендовано виокремити три групи процесів інтегрованого управління якістю (Processes for integral quality management): процеси управління (management processes); процеси поточної діяльності (operational processes); процеси підтримання (support processes) [7].

На виконання одного з наукових завдань – здійснити процесне моделювання системи забезпечення стійкості транспортно-логістичної інфраструктури територіальних громад в Україні – буде розроблено процесну модель на основі кількох міжнародних стандартів ISO, яка поєднує комплекс безупинного вдосконалення результатів досягнення цілей розвитку стратегічного рівня із процесним (тактичним) рівнем управління, базуючись на принципах сталого розвитку громади.

Планується також отримати наукові результати щодо удосконалення підходів до оцінювання успішності органу місцевого самоврядування у сфері забезпечення стійкості транспортно-логістичної інфраструктури територіальних громад в Україні у повоєнний період на основі інструменту публічного управління «Загальна схема оцінювання» (Common Assessment Framework, CAF) [8]. У настановах щодо упровадження моделі CAF 2020 [9] зазначено, що підкритерій 5.1 досліджує, як процеси підтримують стратегічні та операційні цілі публічної організації та як їх ідентифікують, розробляють, управляють та впроваджують для підвищення цінності для організації. Вивчається також, яким чином керівництво, інші посадові особи та зовнішні заінтересовані сторони беруть участь у процесах проєктування, управління та інновацій, що є дуже важливим для забезпечення якості публічних послуг.

Список використаних джерел:

1. Ярошенко Л. Л. Міжнародний досвід розбудови транспортно-логістичних центрів як способу розвитку транспортно-логістичної інфраструктури. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини*. 2016. Вип. 8. С. 215-218.
2. Harrington H. J., Esseling E. K. C., N. van Nimwegen. *Business Process Improvement Workbook: Documentation, Analysis, Design, and Management of Business Process Improvement*. New York, NY: McGraw-Hill Education, 1997. 314 p.
3. Harrington H. J. *Business Process Improvement: The Breakthrough Strategy for Total Quality, Productivity, and Competitiveness*. New York, NY: McGraw-Hill Education, 1991. 274 p.
4. Harrington H. J. *Streamlined Process Improvement*. New York, NY: McGraw-Hill Education, 2011. 432 p.
5. Сухінін Д. В., Маматова Т. В. Процесний підхід до організації діяльності з надання муніципальних послуг. *Державне управління: теорія та практика*. 2005. № 2. URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej2/txts/techno/05sdvnmp.pdf>.
6. Кравченко Т. А. Процеси забезпечення якості в органах місцевого самоврядування: особливості визначення та оцінювання. *Аспекти публічного управління*. 2021. Т. 9. № 1. С. 121–132. DOI: <https://doi.org/10.15421/152112>.
7. ISO 18091:2019 (en) Quality management systems – Guidelines for the application of ISO 9001 in local government. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:18091:ed-2:v1:en>
8. Маматова Т., Бортнік О. Удосконалення місцевого самоврядування в Україні на основі європейської моделі самооцінювання CAF. *Аспекти публічного управління*. 2020. Т. 8. Вип. 4. С. 5–15. DOI: <https://doi.org/10.15421/152076>
9. CAF 2020. Common Assessment Framework. The European model for improving public organisations through selfassessment. The European Public Administration Network, 2019. 96 p. URL: <https://www.eipa.eu/wp-content/uploads/2019/11/CAF-2020.pdf>